

Передплата на „Буковину“

платна в Чернівцях:

в Австро-Угорщині: на цілий рік 24 кор., на пів року 12 кор., на чверть року 6 кор., на місяць 2 кор.

в Росії: на цілий рік 12 карбованців, на пів року 6 карб.

в інших державах: на цілий рік 40 фр., на пів року 20 франків.

Для міщан і селян буде виходити „Буковина“ раз на тиждень під неділю і коштувати буде на цілий рік 4 К., на пів року 2 К., на чверть року 1 К.

Поодинокі число 10 сотиків.

Оголошення коштують по 10 сотиків від одного пальцевої стрічки або її місяця дрібним друком (петит). При кількорогових або при річних замовленнях значний опуст.

БУКОВИНА

Орган української поступової партії на Буковині,

виходить щодня крім неділей і свят.

Редакція, адміністрація і експедиція

„Буковини“

в Чернівцях, ул. Петровича число 2.

Число телефону 176.

Адрес для телеграмів: „Буковина“, Чернівці.

В справах редакційних можна усно порозумівати ся що дня від 10—11. рано і 2.—3. пополудни крім неділей і свят.

Надіслане по 40 сот. від стрічки, при частійших замовленнях відповідний рабат. Реклямації неопечатані візьмі від порта. Рукописи звертає редакція лише за попереднім застереженням і залученням поштової належності.

Циркуляри яко прилоги коштують по 2, 3 і 4 сотики від штуки.

Належностей за анонси марками поштовими не приймає ся.

Кріза в Австрії а Русини.

(„Ukrainische Rundschau“ ч. 8. за март приносить огляд цкаву статью посла Евгена Левицкого).

(Конець).

Перетворення Австрії в одноцілну державу можна досягнути лише в одній дорозі. Стару ідею надати державі німецький вигляд, треба занехати, бо здійснене сеї ідеї вже в 60-ох роках показало ся неможливим. Треба шукати для державного життя нових доріг, нових форм, щоб державу витягнути, з лабіринту внутрішніх суперечностей і з клекітні безнастанних національних спорів; форма устрою мусить бути приновлена до внутрішньої структури держави і треба знести ті інституції і політичні утвори, що в протязу століть дуже часто повстали цілком случайно, які однак вже не відповідають змаганням живучих народів. Сі так звані коронні краї мусять уступити місце поділові державної області по національностям. Народи не дають ся вже знасилувати, бо кождий народ має рівне право з іншими на самоуправу і розвиток своєї національної культури і проте треба знищити всі ті греблі, що спинають або навіть унеможливають сей природний розвиток. Не диво що в парламенті нема змислу для загальних інтересів а особливо для державного інтересу, бо як довго входить в гру національний інтерес різних народів годі жадати, щоб проявляв ся змисл і інтерес для спільних справ. Коли задовольнить ся всі народи в їх природних границях, коли унеможливить ся національне поневолене, коли раз на все зробить ся стрим панова-

ванню різних народів при помочи національної автономії, тоді державний організм сам собою видужає з тяжкої хвороби тоді і центральні інституції держави: центральний парламент і центральна езекутива увільнять ся від розкладового впливу національного питання. Австрія буде тоді мати парламент, що буде цілком правильно функціонувати і устоїть ся після європейсько взуру; з Австрії згодом виробить ся одноцілна держава, зн. она досягне ту ціль, до якої доси прямувала без успіху і без якої ніяка держава довго не може остоятись.

Тепер переходжу до жадань Русинів. Вже давно поставили ми жадання, щоб Галичину і Буковину поділити по національностям і щоб українські частини обох країв перетворити в одну адміністраційне тіло з особним соймом і з особною управою. Се наше жадане датує ся вже від р. 1848, коли ми перший раз мали змогу висловити наші бажання на кромек-рижським соймі і у центрального правителства. Се жадане зовсім оправдане. Князівства Галич і Володимир творили завсїгди, також і підчас ляхого ярма окремішню область адміністраційну. Сі князівства дістали ся 1772 р. Австрії не як краї польської корони, лише були відзискані назад Австрією на підставі колишньої їх приналежності до країв угорської корони, якої права перейшли на австрійську династію. Мимо того зліплено сі українські землі з воеводствами Освецім і Затор в так званий коронний край Галичину, розуміє ся в тій цілі, щоб Русинів звести до значіня меншости і рускі краї віддати на ласку і неласку штучно поєднаній польської більшости. Ще після іцарського патенту з року 1848 і після

конституції з року 1849 мало ся Галичину поділити на дві часті і українська частина мала уконституовати ся як особний коронний край. На жалє ніколи не здійснено сих постанов, що цілковито відповідають національним, природним як також історичним правам Русинів, бо лише польська аристократія мала доступ на австрійським дворі і вміла все так зробити, щоб лише Русини не добились своїх прав. Средства, яких уживали польські аристократи, особливо бувший президент міністрів і галицький намісник граф Голуховскі, не були якраз гарні і благородні. На міродатнім місці закидувано Русинам русофільство, ба навіть державну зраду, щоб Поляки могли досягнути цілі, до якої стреміли їх тодішні провідники. Загально звісно, як вміли Поляки використати проти Русинів своє верховодство в краю і свою визначну позицію в державі, годі тут про все те говорити. Тимбільше мусять Русини домагатися того, щоб вже раз зреалізовано їх старе право на самоуправу, щоб они в межах Австрії досягнули таке право самоозначення, яке їм належить ся як автохтонам краю в їх національній області, що історично і національно оправдане.

Цілі української політики сходять ся в даній хвилі з цілями правдивої австрійської політики державної. Проте маємо надію, що добемо ся своїх прав і що заступаючи становище національної автономії зробимо найліпшу прислугу не лиш нам самим, але також державі та її будучности. В новім союзі вільних австрійських народів найдемо і ми Русини місце, яке нам належить ся.

З переписки двох поетів.

(Ю. Федьковича й Із. Воробкевича.)

Подав Осип Маковей.

Ч. 6.

(Конець).

Лист І. Воробкевича до Федьковича.

Милий брате-друже й товаришу до долі!

Не гнівайтись на мене, щом до Вас написав; романтичнї труди — так школьні як і літературні — и та клята журба всенедневого життя — не допустила, щоб я до Вас відзвася, Вам за все добре подякував, Вам мое серце відкрив и з Вами про се и те, и добре и зле, хоть таким способом поговорив. Прощайте, милий друже, мою провину, но пре сям и увірєнні будьти, що я душею всегда на Вас думав, до Вас у Ваші красні горе злітав, а з Вами разом над щербатою судьбою бідного гуцульського (народу) плекав.

Милий мій друже, кобзарю наш словутний! Коби мій я мое серце, то трутою наповнені бідне серце відкрити, Ви-б вначе о мені судили-б и мене, як щирого друга, до груде пригорнули-б и нещечком ешепнули: таже сей подібно, таже сей так, як я, страдає, таже и сего душа подібно моєї терпит и мучит ся, таже и его серце отже, як и мое, одним вогнем палає, одним болем гине и минається. Простіть, друже! як зогрішив, та не навмисне — бігме ні! Якби я Вам відокрив, як люди за мною поступають, тільки я невдяки за мое добре серце зазнав, як з моего труду люде користають, а мені навіть не скажут... то сказалибисти: от и другим так діється, як мені — и Вам лехши стало б на серденьку. Раз, як ще здорове було мое серце, ра-

зила — до живого разила тая невдяка — тепер так бідне загартувалось, від трути-винни*) так кримницею стало, що хочь в него з лука стріляй, а ему все байдує.

З 1. Августом починаю печатати мій альманах, будить він мати білше 20 л(истів), розуміється, що и Ви гарно в ним заступлені будете. Перший екземпляр Вам пришло.

Бувайте мені здорові, дужі и веселі и не гнівайтись на Вашого щирого друга

Писдора.

Вашу гарну пісню „Страж на Русі“ післав я моему щирому Барвінському, щоб и він ю собі прочитав.

Ч. 7.

Лист Із. Воробкевича до Федьковича.

Друже єдиний и брате по долі!

От и знов до Вас відзвасяюсь. Котрої зачати, щоб Вас трохи розбавити, розвеселити? Де зачеплю, стану, роздумую, бо ніт вже тих гадок веселих, тих думок буйних. Де оне діли-сь, чортзна — ци серце вже здеревіло, ци світ вже так змінився. Хочиш хочь задумою потішитись, а серце з розпачу на кусні рвется.

Вимашерували нині наші Кельнери**) и Бори; сумненько они собі машерували, особливо наші, ні співу ні лику, и я собі нишчиком подумав: нима в них нашого любого Юрія, котрий з ними втіху и смутку так щиро ділив и їх тих жалібних, вояцких коломийскіх співати учив. Гей, гей! минуло, на віки загуло! Сумно они собі машерували, довго

*) Vinin (вол.) venenum (лат.) отруя.

**) 41. полк піхоти в Чернівцях, тоді ішов він до Босни.

я за ними дивився, — дивився, як та дівця злюбим жинихом, и шепнув собі: щаслива им до рога!, а в серці старий біль ворохнувся, душа аж туде над Наритву, Дрину и Дунай злітала, зобачила там то червоні море християнської крови, замутилась, мов вдова чорною габою завилася, а я собі заплакав — так тихо, щоб ніхто не бачив — отер дрібні і домів вернув.

Що Ви в Ваших горах ділаєте? що роблять ті бідні Гуцули? жалє серце наповняє, як на них подумаю. В дрібненьких поезіях ми їх велечаєм... но они бідні, недолею повиті и латами покриті губять ся, далі и слід їх запади ся! Жалє мені їх... далі ніхто не повірат, що раз по тих горах воля буйала-гуляла и ліси гуділи. Де ватажки діли-сь, а буйніст козака, и любов щира, и дичь лісова и струги з потоків, в ліси-праїси густі, и берічки з червінцями и топірчики и тесові барівки цвітковані... все тоє пропало, у безвієти запалось... бідний люд лишився, мов спорохнілі розвали буйших мрамурових палаців, бідний, хорий, а бідний, що хорони Боже, чиста тільнь своїх предків... ет пропащею (ет пропащими?) стали и хіба щі про них згадка жіє у щирому, горячому серці нашого славного кобзаря Юрія!

Знаюж бо, що Вам ще написати? нужуся, брате, в сих вакаціях, хвороба дітей и други подібне недопускають хочь в вакаціях вільного повітря дихнути, сижу тут мов прикований и годі кайдани роздробити, а нудга и жалє каменем тя облягли!

Не раз возму-сь щос написати и писуче думаю, що добре и гарне, потом читаю и все мені здається пустою половиною — и то все, щом до тепер писав, и то все, за що я страдав и мучився... и все, все, навіть и то плюгаве життя пустою половиною мені здаєт ся.

3 внутрішніх справ.

Скликання парламенту.

Доносять з Відня, що проти загального твердження, що парламент сейчас займе ся парадом над пропозиціями, заявили вчора Словінці і чеські радикали, що сейчас по отворенню палати поставлять кілька нагячих внесень. По заявах правительства внесе президент міністрів сейчас по отворенню засідання свою правительственну заяву, над якою мають сейчас почати дебату. Потім пічне палата нараду над пропозицією рекрутського контингенту.

Відень, 3. марта. Чеські радикали і аграрії постановили в особних клубових засіданнях зробити залишене обструкції зависимим від димісії кабінету Бінерта. Коли се рішене стало відомим, сейчас почали робити різні комбінації що до будучого кабінету. Поголоска, яка ходила по кульорах палати послів, називає бувшого президента міністрів Кербера наслідником барона Бінерта.

Комунікат українського клубу.

У вівторок 2. марта явила ся у президента міністрів барона Бінерта приязнь українського клубу, посла Василько і Романчук, на конференцію, яка тревала 2½ годин. Президент міністрів повідомив заступників українського клубу про заміри правительства, щоб прискорити залагодження пропозицій, як пр. рекрутського контингенту і пнших. Та однак українські послы заявили, що український клуб, який числить 25 членів, не прилучив ся до „Славянського союзу“ з тої причини, що взагалі Русини прилучують ся до якогось союзу лише тоді, коли їм запевнена поміч в борбі проти Поляків. Они остануть так довго в опозиції, доки не прийде таке правительство, щоби зірвало з дотеперішню системою господарки в Галичині. Підчас коли Славянський союз має лиш на цілі повалити теперішнє правительство, то українські послы борять ся взагалі проти кожного правительства, що держить ся дотеперішньої системи. Тому они не зроблять обструкції, але й не будуть голосувати за всякою конечністю держави, тим самим і проти пропозиції рекрутського контингенту.

Заграничний огляд.

Російські фінанси.

Петербург, 2. марта (Кб.). В думі почали сьогодні наради над бюджетом. Президент бюджетової комісії Алексієнко підчеркує в своїй прихильно прийнятій промові те, що звичайні видатки зросли в останніх двох роках о 138 мільонів рублів, підчас коли підвищене в попередніх роках вносило 80 мільонів.

Прощіте, що Вам щос прочитати шлю, вчора на ум перейшло:

Гарна пані у зеркало
В одно заглядає
И чванится, що русавій,
Густий волос має.
И квіточку затикує,
И гладит рукою —
И незнає, що той волос
Гіркою слезою
Изрошений до одного...
Все рукою гладить.
Обкрутишся, знов загляни
И в канапу сяде.
И чванится, мов та пави,
Чужою красою —
Бій байдуже, що полетий
Той волос слезою
Горячею, кривавою
Бідної вдовиці,
Кривавою, горячею
Нещасної дівчиці:
Все вельможна волос гладить,
Чванится, як пави,
Хочь на кождім волосочку
Блізайка кривави. *)

Данило Млака.

Бувайте мені здорові, дужі тай веселі!

Ваш друг Исидор.

8. Августа 1876.

Ч. 8.

Тимчасом, коли оба поети переписували ся, Федькович батько, Адальберт Гординський, лежав смертельно хорий. Добрі знакомі Федько-

*) У Воробкевича є кілька поезій на тему, як пані величає ся чужим, купленим волосом.

Видатки на військові потреби виносять тепер 43½ проц. всіх розходів. І в надзвичайнім стані вимагають видатки на краву оборону головну частину. Торговельний бізнес представляєт ся чим раз гірше. Міністер фінансів Коковцев заявив, що перетяжене податками не наступило.

При обговорюванню видатків на краву оборону підносить міністер, що сї видатки займають в бюджеті надто велику частину і дальше підвищене вже неможливе. Окрім того констатує бесідник, що властители російських фондів висказують третій думі своє довіре.

Справа конференції держав.

Кольонія, 2. марта (Кб.). Телеграма часописи „Kölnische Zeitung“ доносить з Берліна: „Російська нота не принесла Відню великої радості, чому здаєт ся винен кінець тої ноти. Що тичить ся конференції, то всі держави згодили ся на те, щоб она заняла ся залагодженням заворушень на заході. Колиб конференції не вдало ся дійти до одноцільної ухвали, то тоді ситуація значно погіршилась би ся, бо конференція могла би розпасти ся через виступ одної або більше держав. Сему можна зарадити, коли кожда держава залагодить з сусідами свої інтереси в тої спосіб як Австро-Угорщина з Туреччиною.

Становище Сербії.

Париж, 2. марта (Кб.). „Agence Havas“ опрокидує повідомлення часописи „Le Journal“, немов би заграничне французьке міністерство одержало в ноти вістку з Сербії, що сербське правительство резигнує під впливом російської ноти з своїх територіяльних компенсацій. До сьогодні не одержало французьке міністерство заграничних справ жадної вістки про становище Сербії.

Білгород, 3. марта (Кб.). Ходить чутка, що сербське правительство займе таке становище зглядом ради Росії, відступити від територіяльних домагань, що оно передасть остаточне рішення своїх територіяльних домагань державам, маючи до них найбільше довіре, позаяк від сего зависить основне залагодження теперішніх непорозумінь. Окрім того сербське правительство переконане, що поверховне рішення що до відносин на Балкані зовсім не причинило би ся до скріплення всім пожаданого миру.

Царгород, 3 марта (Кб.). Цісар Франц-иосиф I. повідомив міністра заграничних справ барона Еренталя, що висказує амбасадорови гр. Палавичіньови свою подяку і признане з нагоди щасливого закінчення переговорів в справі австрійсько-турецкої угоди.

Двірський пир в Білгороді.

Білгород, 3. марта. З нагоди вчашнього пиру двірського, котрий відбув ся в честь нового правительства, помилував король всіх політичних вазнів. В своїй промові висказав задоволене,

визначивши його листами і телеграмами, аби приїхав з Путилова до Черновець. Поет приїхав, як з листів видко, 24. серпня 1876. Спонукало его до того не лише синівське почуте, яке в нїм озвало ся, але й чутка, що він (поет) умер; сю чутку видумали деякі свояки на те, аби хорого Гординського намовити, щоби їм записав свій масток. Сьвідки стрічки батька з сном описують єї так: „Тут застав він (поет) повну хату свояків батькових, понайбільше женщин. Коли его побачив Адальберт Гординський, утішив ся, підніс руки тай промовив: „Synu mój drogi! synu mój jedyny! mój Józio kochany! ty żyjesz! Ciebie już umarłym zrobili!“ На то відповів Юрій: „Ви, татку, хорі?! Чей Бог дасть, що поздоровієте!“ А звертаючи бесіду до слів батькових, затиснув кулаки і, вимахуючи кулаками в ту сторону, де стояли свояки, сказав: „Мене вороги умерлим зробили! Але я такий здоров, як медвідь, ще неодному бим голову розтріскав!“ По тих словах зашуміли сукні, а ті, що жадали від А. Гординського запису, повиносили ся з хати. *)

Ч. 9.

На другий день по сій прикрий сцені відвідав Федькович Воробкевича. Про се писав Воробкевич Ол. Барвінському так 25. серпня 1876: „Нині посітив мене в перший раз Юрій Федькович, по гуцульськи одітий, в окулярах і солом'янім крисаку. Здоровий, плечистий і гарний чоловік, лиш тихий і задумчивий, здаєт ся, що велика тяж ему серце давить. Ёго, так мені здаєт ся, не тішить ні сонце, ні луна, ні днина і ніч, ему все однаково, і слова тяжко з него почути. Дивував ся я, чи то сей

*) Гл. Заклинського: „Чи можна Федьковича Косованим звати?“ стор. 28.

що всі партії сербські поєднали ся і бажають спільними силами працювати для добра і розвитку Сербії. „Нехай від нині,“ сказав король, „як піна цезнуть всі незгоди і непорозуміння між провідниками народу. Нехай наші серця увільнять ся від всяких ненавистей і наповняться ся одушевленням, щоби ми всі, як один муж при рівній любові до нашої вітчизни станули в обороні єї загроженої будучности.“ Король висказав переконане, що правительство, яке складаєт ся з знаних патріотів зможе при добрій волі сповинити положені на него надії. Президент міністрів Новакович подякував королеви за довіре до нового правительства і закінчив свою промову окликами на здоров'я короли і королівського дому.

„Pester Lloyd“ про австрійське становище.

Будапешт, 3. марта (Кб.). „Pester Lloyd“ доносить з Відня: Доси нічого не відомо про дійсне вражінє російської інтервенції в Білгороді. Справді оголосило сербське правительство заяву про своє будуче поступоване, однак ся заява державна загальна і не містить ніякого конкретного приречення, навіть не містить приречення дотично резигнації з територіяльної компенсації, що Росія від Сербії вимагає. По думці тутешних дипломатичних кругів ситуація мимо російської інтервенції не змінилась і не змінить ся, доки Сербія не зробить жаданого Австрії приречення в інтересі миру і не зобов'яже ся се приреченне додержати.

ДОПИСЬ.

Румунізація в Нових Бросківцях.

Для вияснення справи, про котру писано з Нових Бросківців в „Громадянин“ з дня 12. лютого 1909. р. ч. 3., чую ся обов'язаним поправити деякі фальшиві дані. Автор наведеної дописи не обмежений докладно з Бросківськими справами, коли каже, що в Бросківцях нових є 50 людей, що нібито навчили ся по волоски говорити. В нашій селі є ледво 10 таких людей, що вміють по волоски, всі прочі говорять тільки по руски. Найліпший доказ на те, що коли йдуть просити о волоску школу, то говорять до старости по руски. Що до самої румунізації, то вправді удало ся священникови з своїм прихильником учителем Іліною, за шість літ приєднати певну часть села для своїх цілей, однак в останній часі, починають люди пізнавати, куда прямує отчик, і відтягають ся по волі від него.

І церковний сьпів не виглядає так страшно, як то его описано. Сей церковний сьпів то десять чоловіків середного віку, яким треба за їх сьпів платити по короні від сьпівака, щоби йшли сьпівати!

Школа існує в Бросківцях нових не від трох літ, як се пише дописувач „Гр.“, але близько трицять літ. Она мала і має цілком руский характер. Аж перед роком удало ся отчикова з его прихильником оснувати в куті Лісківців волоску школу,

Федькович, котрий нераз так горяче писав, котрий щирим руским словом нас кормив і огрівав. Він містичний чоловік, в его близькості якось одному unheimlich стає. Питав ся він мене, як далеко поступила печать нашого альманаха і як мені „Добуш“ подобав ся. Казав я ему, що альманах ледви печатати ся почав, а „Добуш“ гарно писаний. Просив я его, щоб нас спомігав, щоб сильно ще забрешів у свою ліру, на що він мені відповів, що нема для кого писати, нема читателів — і таких партій, що хорони Боже і що воліє він по німецьки писати. Ще раз я его просив, своїми новими творами (нас) потішити — і так і розійшли ся ми. *)

Ч. 10.

У два тижні по сій розмові двох поетів (дня 9. вересня 1876), помер батько Федьковича, проживши 67 років. Цілий свій масток (звизш 5000 прожитих) записав він сновим. (Реальність Федьковича при цвітній улиці була більше варта, але грубо задовжена). Похоронивши батька, поет замешкав в его домі в Чернівцях і в осени (1876) шукав способу, якби міг надрукувати свого німецького „Добуша“, а крім того (мабуть також у той час) зложив з поезій, які вже мав і які нарочно тоді написав, **) збірку п. з. „Дикі думи“ і післяв їх Воробкевичеві з листом, з котрого виходить, що Воробкевич не віддав Федьковичеві візити; очевидно бояв ся его „містичности“ і таємничої мовчливости. А шкода, бо Федькович дуже потребував тоді доброго, щирого і зичливого приятеля. Та у Воробкевича були тоді свої беззастанні клопоти і праця.

*) Сей лист друк. в „Руслані“ 1909, ч. 1. Правопись справлена тут на нинішню.

**) На се вказує н. пр. поезія „С під юга“ про неспокій на балканським півострові.

задня десятих волосних дїтїй, думала рада краєва, що тим запровадить супокій в селі. Та нашим румунізаторам мало того, они хотять цілу школу перепровадити на чисто волоску. Тепер аж настало чисте пекло в селі. Почало ся перетягане руских дїтїй до волоскої школи на Лїсківцї. В сей спосіб думали вороги знищити руску школу. В сїм дїлі спомагають їх, як здаєть ся, і повітові власти. Та робота не удала ся їм так, як они задумали, бо знайшли ся і селяне, що не хотять дати своїх дїтїй до волоскої школи. За то в послїднім часі, при розправі комісійній, показало ся, що все таки більше руских дїтїй є таких, що могли би побирати науку в волоскій мові. — От тому то, за-смутила ся наша сарака, що не дотримає даного мені слова, що в Бросківцях нових стане ся так, як в Іпотештах.

Дальше сказано в наведеній дописі, що мов би то я заснував читальню. Тут мушу тільки сказати, що я лиш відновив засновану вже моїм попередником читальню, та впровадив єї в житє. Натомість правда, щом мав при заснованю каси великі труднощі, бо не було письменних людей, треба було їх аж навчити писати. До сего еще додати-б, що треба було бороти ся з ворогами, котрі не щадили навіть власного гроша, аби тільки не допустити до заснованя рускої каси.

Що до помешканя самого, то вправді недопускають повітові власти, щоби мені єго передано, але се роблять тільки повітови.

Сих кілька рядків прошу помістити в слїдуючїм числі „Буковини“, за що наперед сердечно дякую.

Іван Токарюк,
управитель школи.

НОВИНКИ.

Чернівці, 3. марта 1909.

Наєндар. Четвер 4. (19.) Архіпа ап., Ярослав, рим. 7 бол. Мар., Каз п. Схід сонця 6 год. 41 мін, захід 5 год. 45 м. — Пятниця 5. (20.) Льва, Садока, рим. Фридриха. Схід сонця 6 год. 38 м., захід 5 год. 46 м.

Справа вибору другого бурмістра. У вівторок відбували ся переговори в справі вибору другого віцебурмістра, які скінчили ся нічим. Поляки хотїли Русинам відступити своє місце радника, однак Русини заявили, що польского місця не приймають. Була також мова, щоби Німці відступили Русинам одно місце радника, яких мають два. Та з сего нічого не вийшло. Вони инакше Русинів хотять задовольнити, що Менцель зове „goldene Brücke“. Признаючи заслуги Русинів, задумують радного посла Василька іменувати почесним горожанином міста, а радник Ясеніцк и й мав би стати предсїдателем в радї бідних. Однак рускі радні відказали ся від прийнятя дотичного місця. Також говорено про те, що збільшити ся число віцебурмістрів і радників міста, при чім Русини будуть відшкодовані. Мимо того до нїяких результатів переговори не довели. Русини домагають ся обсаждения другого місця віцебурмістра вже тепер Русинам; посол Василько заявив, що коли се не стане ся, тоді він конче зложить свій мандат радного громадского. А звісно, які заслуги положив посол Василько около міста! Русини зробили добрі

Сей лист Федьковича такий:

Чернівці, 13/11 1876.

Вельми честний Отче и Добродію!

Я Вам — нагадуку собі — вже казав, що від тепер по руски писати вже не думаю, от переглянув я усі свої рускі писма, а меж ними понаходив чимало віршів, котрі здавалось мені, ще шкода було у огонь метати. — Тїж вірші зібрав я и списав у отсю книжечку, кутру Вам отсе поселяю, є прїсїбою, зарядити собі з нею яко воля и ласка Ваша. — Як пайдете що гарного и путнего, то можете або у Ваш альманах помістити, або до редакції Правди відслати. Бо щоби ся книжечка у цілости діждалась печатаня — сего не надіюсь, хотьби може се и найлучше було, бо всі ці поезії становя одну цілість, неначе поетичну автобіографію. —

Я ще думав, сю книжечку наші рускі бесіди подарувати, але потому погадав собі, що наша змосковцїна бесіда таким даром би погордувала, отже и складаю го у ваші руки, ще раз є прїсїбою, вступитись за сими гуцулєкими сиротами, хоть и дикими, але за те — сказати можу — оригінальними, бо спеціально гуцулєкими!

Жаль мені на Вас, Добродію, що мене колись не посїтите. — Як предсе був у Вашім домі — отжеж годилоб ся, щоби Ви и у мене раз були. — Чи то може задля того у мене не буваєте, аби и до Вас не проходити, бо се німецька така куртоазія?

Клонїть ся до Вас низким поклоном щирий Ваш слуга Федькович.*)

*) Сей лист був друкуваний в „Руслані“ 1906, ч. 1.

прислуги коалїції и за те їм така відплата. Се добре memento на будуче. Фішель Менцель твердить в „Cz. Allg. Ztg.“, що домагане Русинів опирає ся на якімось „Rechtsirrtum-и“, що зволить нам доказати на підставі свого „Gesetzbuch-у“. Вибори відбудуть ся нинї в середу.

Напад на рум. посла Сїмїоновича. В понедїлок о 10-їй годині рано, коли рум. посол Сїмїонович сидів в кавярні габсбурекїй, приступив до него учитель Іван Поллак та став його ганьбити остатними словами. Аж кельнерам та публіці удало ся здержати, здає ся трохи підпитого Поллака, відчинного зневаження посла Сїмїоновича. Нападник є відомим християнсько-соціальним агітатором, а християнські соціальні грїшат звичайно коршемиїми нападами та битєм шиб.

Натастрофа в тернопільській гімназії. Укр. гімназия в Тернополі поміщена в дуже слабих і старих будинках а крім того в сусїдстві з криміналом. Поминувши те, що ученики прислухують ся ріжним неприличним бесїдам арештантів і арештанток. До тернопільської гімназії на жаден спосіб не можливо ученикам дальше ходити через те, що стїни і підлога трясуть ся під кожним кроком, як би були з полотна. І справді одної педїлі лучила ся там пригода, що як би не випадок, могла мати страшні наслідки. 21. лютого, як подає „Дїло“, ученики зїбрали ся в гімназії, щоби піти на службу Божу до церкви. Ледво вийшли, підлога і стеля, котра дїлить четверту класу (на поверєї) і сему під сподом обірвала ся і завалила ся, ломлячи всі річи в сїмейній класї на дрібні кусні. Як би се було стало ся пару хвиль скорше, то учеників четвертої класи треба би було вносити покалічених а з учеників семої класи певно жаден не вийшов би з житєм.

Сербська демонстрация проти відіграня „Lustige Witwe“. З Константинополя доносять, що там зробили в театрі підчас представлення оперети „Lustige Witwe“ Серби і Монтенегринці велику демонстрацию, при чім підняли великий крик, а навіть розлили революверами, если би театральна дружина не перестала грати. Було чути виклики „Най живє Сербїя, Най живє Туреччина“, „Ганьба Австрїї“. Три поліціянти, які тоді мали в театрі службу, не могли собі дати ради; публіка почала з страхом пхатись до виходів і опорожнювати театр. Відділ сальонікїйських стрільців, котрий аж о пів години прибув, арештував 30 Сербів.

Оповідстки, іменованя і т. п.

З учит. семінарїй. Учителя школи вправ пана Николая Шкурґана перенесено на власне жаданє в стан супочинку. З тої нагоди висказано йому найвище признанє за довголітню щиру працю. Так само пішла на пенсію учителька школи вправ Люїза Тарабанович.

З „Історичного Товариства“. Повідомляє ся, що сходини членів „Історичного Товариства“ відбудуть ся дня 4. марта 1909 в салї каварні Баара, улица Божича ч. 3 о год. 8-їй вечером. На сходинах буде відчит п. д-ра Мильковича п. з. „Перші початки румунського народу“. Просить ся о як найбільшу участь. Гостям дуже раді.

З бурси Федьковича. П. Іван Кочерган Дмитр. подарував на буреу Федьковича 5 кор., за що складає сему Добродієви сердечну подяку управитель бурси О. Куцанько.

Сей лист і „Дикі думи“ післав Із Воробкевич Ом. Барвінському та при тїм писав 15.XII 1876: „Вчера прислав мені Федькович гарний збірник своїх поезій. Як сам ся з єго писма приконяєш не хоче він більш по руски писати, сей збірник становив би остатні звуки карпатского лебеди-співача. Не міг я від учора все прочитати, але сказати мушу, що твори дуже гарні і цїнні, з ними і треба добре газдувати. От що я думаю — одну ще поезію, а то „Сербські ваї“ желав бим в альманах ще напечатати і другі добре-б було до „Правди“ від часу до часу посилати, а найлучші для себе оставити, щоби ми — як може удасть ся оден альманах напечатати — щось мали і від Федьковича. Се моя думка, не знаю, що ти до неї скажеш.

Збірник Ф(едьковича) радбим ще раз у руках мати, особливо, щоби собі одні незнакомі „гуцулєскі вирази відписати“.)

Із „Диких дум“ Федьковича не увійшло до „Рускої хати“ нічого, бо Федькович і так уже заняв у сїй книжці кілька аркушів друку і вони потім друкували ся поодинокі в „Правді“, „Зорі“, „Дїлі“, а то й до „Родимого Листка“ занїс хтось кілька, а декотрі появили ся тільки у повнім виданю поезій. Ніхто не змїркував, що на таким друкованю поодиноких „Диких дум“ то тут то там тратили і ті „думи“ і сам автор, бо виходило нераз щось зовсім незрозуміле. Автор мотивував у сорок і одній поезії сїй збірник свій песимїзм, щоби на кінці кинути славетній руській громаді прикрї слова в очі: „На що й грати, коли чорт ма кому?“ — а тут редактори виривали із збірки по поезії тай и в однім видавництві не змогли ся дати їх разом. Чи не розуміли поета?

*) Пор. „Руслан“ 1909 ч. 2.

Загальні збори тов. гімн. „Сїч“ в Чернівцях, відбудуть ся дня 7. марта 1909 о год. 4-їй по пол. в льокалі „Сїч“. Порядок денний: 1. Справозданє старшини. 2. Справозданє комісії контрольної. 3. Зміна статута. 4. Ухваленє номї сїчової. 5. Вибір нової старшини. 6. Вільні внесеня. Просимо о численну участь. — За старшину: Гриць Герасимович, кошований. Франц Коковський, писар.

Подяка. Тов. „Руска міщанська читальня“ в Чернівцях зволїла уділити мені за поможу в висоті 20 корон, за що складаю названому товариству найсердечнійшу подяку. — Петро Шковронський, ученик 5. кл. ц. к. П. державної гімназії.

† Посмертні вісті.

Октавіан Юхнович, інженер відділу краєвого, помер в 30. році житя скоропостигно в Дрездні в закладі Лямана, куди виїхав перед кількома днями для поратования здоровля. Покійний був щирою людиною, що полишила глибокий жалє у всіх, хто його знав. Тихої вдачі, не брав покійний участі в публічній житю, та признавав себе Українцем. Був членом „Шкільної Помочи“ в Чернівцях. Вічна йому пам'ять!

Із штуки і літератури.

Репертуар міського театру. Четвер (бенефіс Г. Орелля): „Tantris der Nacht“. драма Ернста Гардта в 5 дїях. Пятниця: „Die Dollarprinzessin“, оперета Льва Фалля в 3 дїях. Субота (по пол.): „Die Räuber“, трагедия Фридриха Шіллера в 5 дїях, (веч.) „Der tapfere Soldat“, оперета О. Штравса в 3 дїях, (бенефіс Труді Сореа). Недїля (по пол.): „Der Rastelbinder“, оперета Фр. Легара в 3 дїях, (веч.) „Der tapfere Soldat“, оперета О. Штравса в 3 дїях.

Жерела до історії України-Руси том VIII. Сей том, виданий археографічною комісією наукового товариства ім. Шевченка під редакцією проф. М. Грушевського, розпочинає собою нову серію: „Матеріяли до історії української козащини“ і містять в собі документи до історії козащини по рік 1631, зібрані й видані д. Іваном Крип'якевичем. Окрім згаданих документів, в сему томі маємо розвідку д. Крип'якевича: „Козаччина і Баторієві вольности“, а також передмову проф. М. Грушевського. В своїй передмові шановний професор підкрислює те, що українська козащини в історичній науці майже необроблена та й матеріялу мало зібрано для характеристики сего періоду. Там же ми довідуємо ся, що археографічна комісія наук. тов. ім. Шевченка, почавши з р. 1905, взялася за систематичні збираня матеріялів до історії козащини по архивах у Львові, Києві, Харькові, Варшаві, Кракові, Петербурзі, Москві і Відні і назбирала матеріяли для кількох томів, з яких готові вже до друку кілька, що міститимуть в собі: матеріяли для дипломатичних зносин козацких за часів Хмельницького; матеріяли до історії р. р. 1657—1668; матеріяли до історії громадянських відносин і справи першої половини XVIII столїтя. Окрім того, готуєть ся до друку ще багато інших матеріялів, що містити мут ся в других збірках.

Телеграми „Буковини“.

Чернівці, 3. марта 1909.

Букарешт, 3. марта (Кб.). „Agence Romaine“ називає офіційально поголоску, пущену заграничними часописами про мобілізацію військових корпусів, неправдивою. Правительство не має причини навіть і думати про такі приготования.

Париж 3. марта (Кб.) В почи накинulo ся більше число членів товариства роялістичної молодєжи в однім сусїднім містечку на памятник Золї, щоби єго знищити, та поліція розігнала їх.

Бану 3. марта (Кб.) Нафтяні копальні в Бібіярті стоять в поломіні. Десять копалень вже згоріло. Підозрівають двох могомеданських селян о підпал, яких вже арештовано. Огонь починає вже гаснути.

Торговиця збіжа.

В Чернівцях платили дня 1. марта 1909 за 50 кгр.

Пшениці	12:50—12:85
Жита	9:80—10—
Ячменю броварного	8— 8:25
Вівса	7:80— 8—
Кукурудзи, прїма	7— 7:25
Кукурудзи, нової	6:30— 7:50
Пшеничної соломи	5— 5:10
Житної соломи	5:35— 5:45
Спїритусу (10.000 процент. літрів)	49:50—50:25

Доставці для буковинського звязку урядників

Міхцер & Шехтер, Чернівці

Ринок (напроти буковинської щадниці)

порувають свій багато асортований склад осінніх і зимових артикулів: **Капелюхи** з льодену, фільцу і плішу, з ц. к. над-
вірних фабрик капелюхів В. Пльса, Антона Піхлера, І. Гікля Синів, як також італійської фабрики капелюхів G. Borsalino.
Шапки з льодену, футра і сукна різного рода. — **Плішові і суконні чепці** (капузи) для дітей. — **Шалі і хустки** з женілі,
вовни і шовку. — **Біле** для панів і дітей, біле і у красках, ковнярики, маншети, краватки, обгортки, рукавички, пань-
чохи, шкарпитки, шельки, палички і камизельки. — **Великий склад черевиків**, найелегантніше виконане, для панів,
пань і дітей, як також американські черевики так звані Goodyaer Welt. — **Пайбогатший вибір** у товарах **футряних**
і волічкових різного рода. — **Артикули для саночників**. — **Артикули до подорожи**. — **Коци** плішові і з верблюдової вовни.
Правдиві петербургські нальоші. **Замовлення з провінції дешево і сейчас.**

Склад ц. к. уприв. фабрики товарів з альпаки і хінського срібла В. Бахмана і С-кп у Відни.

Склад капелюхів І. Генрика Іти у Відни, Йос. Піхлера і Синів в Грацу.

Склад черевиків Ф. Л. Попера в Хрудимі, Ант. Чапека у Відни.

Великий склад капелюхів П. і Ц. Га-біга в Відни, і славної фабрики, чере-виків Гана і Сина у Новім Йорку.

Перше визнание

Товариство обезпечень на жите,

пошукує за високим винагородженем панів, які мають взятє в руских кругах. По кількох замовленнях, занятє їх може бути сталою посадою.

Відповідні до того формулярі, доставляємо в рускій мові.
Оферти посилати під: „K. M. P. 19085 Nr. 527 an Rudolf Mosse, Wien I. Seilerstätte 2.

45 (1—2)

Г. Арльт в Хшанові

найбільше підприємство в краю для будови і доставки машин до виробу цементових дахівок, цегол і цеголок на помости

припоруває удосконалені, сильно збудовані

машини до виробу цементових дахівок

159 (15—23) з в м.

а іменно:

найновішої конструнції машини „Модель 1609“ відзначену на чи-слених заграничних виставах;
загально знані в краю машини „Імперіаль Реформ і Гладну“;
машини до виробу цементових цегол і цеголок на помост,
форма до виробу рур каналізаційних і керничних.

Фарбу, оливу і цемент.

Усе по найнижших цінах, на догідних услівях сплати.

На жадане висилаю франко ціниці і докладний опис кожної машини.

Із зголошеннями прошу звертатись так:

Г. АРЛЬТ, ХШАНІВ.

Союз руских хліборобских спілок на Буковині

„Селяньска Каса“

стоваришене зареєстроване з обмеженою порукою
повідомляє, що він отворив в себе осібний

Відділ на вадії і кавцїї

і перебирає зложуване вадий і кавций але лиш у публич-них корпораціях або до рук власників великої посілости земельної в пупілярних цінних паперах під дуже догід-ними условинами. Близші інформациї даємо в нашій кан-целярії в Чернівцях, вулиця Петровича число 2.

Великий зарібок

приносить побічне занятє кождому господарови, купцеві предиріимцеві урядникови і т. п.

До виробу

Цементових дахівок

не треба фахового знаня. До того спеціальних машин також на сплату ратами, достарчає

155 (—)

І. ШИМОНОВИЧ

Чернівці, ул. Сьвятої Тройці ч. 20.

склад фабричний машин для загального цементового виробу.

Проспекта коштів і ціниці даром. — У всіх місцевостях Буковини і східної Галичини, пошукувані заступники. — Писемні оферти адре-сувати на повисшу фірму.